

CÔNG THỨC HÌNH HỌC LỚP 12 VER 4.0 (PHẦN TOẠ ĐỘ)

(http://giaoan.violet.vn/present/show/entry_id/4707022 (bấm F5 nếu chưa thấy kết quả))

Biên soạn: Huỳnh Văn Lượng (0918.859.305-01234.444.305)

Học sinh:

1. VÉCTƠ:

a) Các tính chất:

$$\vec{a} = (x, y, z) \Rightarrow |\vec{a}| = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$$

$$\text{Vectơ đơn vị trên Ox : } \vec{i} = (1;0;0)$$

$$\vec{AB} = (x_B - x_A, y_B - y_A, z_B - z_A)$$

$$\text{Vectơ đơn vị trên Oy : } \vec{j} = (0;1;0)$$

$$|\vec{AB}| = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2 + (z_B - z_A)^2}$$

$$\text{Vectơ đơn vị trên Oz : } \vec{k} = (0;0;1)$$

b) Tích các vectơ:

✎ Tích vô hướng:

$$\star \begin{cases} \vec{a} = (x, y, z) \\ \vec{b} = (x', y', z') \end{cases} \Rightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = x \cdot x' + y \cdot y' + z \cdot z'$$

$$\star \begin{cases} \vec{a} = (x, y, z) \\ \vec{b} = (x', y', z') \end{cases} \Rightarrow \cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{x \cdot x' + y \cdot y' + z \cdot z'}{\sqrt{x^2 + y^2 + z^2} \cdot \sqrt{x'^2 + y'^2 + z'^2}}$$

$$\star \vec{a} \perp \vec{b} \Leftrightarrow \vec{a} \cdot \vec{b} = 0 \Leftrightarrow x \cdot x' + y \cdot y' + z \cdot z' = 0$$

✎ Tích hữu hướng:

$$\star \begin{cases} \vec{a} = (x, y, z) \\ \vec{b} = (x', y', z') \end{cases} \Rightarrow [\vec{a}, \vec{b}] = \begin{pmatrix} y & z & | & z & x & | & x & y' \\ y' & z' & | & z' & x' & | & x' & y' \end{pmatrix}$$

$$\star \vec{a} // \vec{b} \Leftrightarrow [\vec{a}, \vec{b}] = \vec{0}$$

$$\star S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} |[\vec{AB}, \vec{AC}]|$$

✎ Tích hỗn hợp:

$$\star \vec{a}, \vec{b}, \vec{c} \text{ đồng phẳng} \Leftrightarrow [\vec{a}, \vec{b}] \cdot \vec{c} = 0$$

$$\star V_{ABCD} = \frac{1}{6} |[\vec{AB}, \vec{AC}] \cdot \vec{AD}|$$

c) Chú ý:

$$\text{✎ Nếu I là trung điểm của AB thì } \vec{IA} + \vec{IB} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} x_I = \frac{x_A + x_B}{2} \\ y_I = \frac{y_A + y_B}{2} \\ z_I = \frac{z_A + z_B}{2} \end{cases}$$

$$\text{✎ Nếu G là trọng tâm của } \Delta ABC \text{ thì } \vec{GA} + \vec{GB} + \vec{GC} = \vec{0} \Leftrightarrow \begin{cases} x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3} \\ y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3} \\ z_G = \frac{z_A + z_B + z_C}{3} \end{cases}$$

$$\text{✎ ABCD là hình bình hành} \Leftrightarrow \vec{AB} = \vec{DC}$$

2. MẶT CẦU:

$$\text{✎ Dạng 1: Mặt cầu (S) có tâm I(a,b,c) và bán kính R: } (x-a)^2 + (y-b)^2 + (z-c)^2 = R^2$$

$$\text{✎ Dạng 2: Mặt cầu (S): } x^2 + y^2 + z^2 - 2ax - 2by - 2cz + d = 0 \Rightarrow \begin{cases} I(a, b, c) \\ R = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2 - d} \end{cases}$$

3. MẶT PHẪNG:

☞ **Vectơ pháp tuyến của mặt phẳng:**

★ Mặt phẳng $Ax+By+Cz+D=0$ có vectơ pháp tuyến $\vec{n} = (A, B, C)$

★ Nếu có 2 VTCP \vec{u}, \vec{u}' thì VTPT : $\vec{n} = [\vec{u}, \vec{u}']$

☞ **Phương trình mặt phẳng:**

★ Mặt phẳng qua $M_0(x_0, y_0, z_0)$ và có vectơ pháp tuyến $\vec{n} = (A, B, C)$:

$$A(x-x_0) + B(y-y_0) + C(z-z_0) = 0$$

★ Mặt phẳng qua $M_0(x_0, y_0, z_0)$ và song song với mặt phẳng $Ax+By+Cz+D=0$:

$$A(x-x_0) + B(y-y_0) + C(z-z_0) = 0$$

★ Mặt phẳng song song với $Ax+By+Cz+D=0$: $Ax+By+Cz+m=0$ ($m \neq D$)

☞ **Vị trí tương đối của hai mặt phẳng:** $\begin{cases} (\alpha) : Ax + By + Cz + D = 0 \\ (\beta) : A'x + B'y + C'z + D' = 0 \end{cases}$

★ $\frac{A}{A'} = \frac{B}{B'} = \frac{C}{C'} = \frac{D}{D'} \Leftrightarrow (\alpha) \equiv (\beta)$

★ $\frac{A}{A'} = \frac{B}{B'} = \frac{C}{C'} \neq \frac{D}{D'} \Leftrightarrow (\alpha) // (\beta)$

★ Ngoài hai trường trên: (α) cắt (β)

★ $A.A'+B.B'+C.C'=0 \Leftrightarrow (\alpha) \perp (\beta)$

☞ **Khoảng cách từ điểm M đến (α) :** $d(M, (\alpha)) = \frac{|Ax_M + By_M + Cz_M + D|}{\sqrt{A^2 + B^2 + C^2}}$

4. ĐƯỜNG THẲNG TRONG KHÔNG GIAN:

☞ **Vectơ chỉ phương của đường thẳng:**

★ \vec{u} được gọi là vectơ chỉ phương của đt $\Delta \Leftrightarrow \vec{u} // \Delta$

★ Nếu có 2 VTPT \vec{n}, \vec{n}' thì VTCP : $\vec{u} = [\vec{n}, \vec{n}']$

☞ **Đường thẳng qua $M_0(x_0, y_0, z_0)$ và có vectơ chỉ phương $\vec{u} = (a, b, c)$**

★ PTTS: $\begin{cases} x = x_0 + at \\ y = y_0 + bt \\ z = z_0 + ct \end{cases}$ ★ PTCT: $\frac{x-x_0}{a} = \frac{y-y_0}{b} = \frac{z-z_0}{c}$

☞ **Vị trí tương đối của hai đường thẳng:** $\begin{cases} \Delta \text{ qua A và có VTCP } \vec{u} \\ \Delta' \text{ qua B và có VTCP } \vec{u}' \end{cases}$

★ Δ cắt $\Delta' \Leftrightarrow \begin{cases} [\vec{u}, \vec{u}'] \neq \vec{0} \\ [\vec{u}, \vec{u}'] \cdot \vec{AB} = 0 \end{cases}$

★ Δ chéo $\Delta' \Leftrightarrow [\vec{u}, \vec{u}'] \cdot \vec{AB} \neq 0$

★ $\Delta // \Delta' \Leftrightarrow \begin{cases} [\vec{u}, \vec{u}'] = \vec{0} \\ A \notin \Delta' \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} [\vec{u}, \vec{u}'] = \vec{0} \\ [\vec{u}, \vec{AB}] \neq \vec{0} \end{cases}$

★ $\Delta \equiv \Delta' \Leftrightarrow \begin{cases} [\vec{u}, \vec{u}'] = \vec{0} \\ A \in \Delta' \end{cases} \text{ hoặc } \begin{cases} [\vec{u}, \vec{u}'] = \vec{0} \\ [\vec{u}, \vec{AB}] = \vec{0} \end{cases}$

☞ **Khoảng cách:**

★ Khoảng cách từ điểm M đến (Δ) : $d(M, \Delta) = \frac{|[\vec{MA}, \vec{u}]|}{|\vec{u}|}$

★ Khoảng cách giữa hai đường thẳng chéo nhau: $d(\Delta, \Delta') = \frac{|[\vec{u}, \vec{u}'] \cdot \vec{AB}|}{|[\vec{u}, \vec{u}']|}$